

Bijlage 3: Grondslagen voor een rechtmatige gegevensverwerking door Partijen

Inleiding

In het PBLQ Referentiemodel vroegsignalering schulden¹ is uitgewerkt hoe een project vroegsignalering zodanig kan worden ingericht, dat wordt voldaan aan de eisen uit de AVG. Snel Hulp Bij Schulden voldoet aan de richtlijnen uit dit referentiemodel. Onderstaande passage over de grondslagen voor een rechtmatige gegevensverwerking door de samenwerkende partijen bij Snelle Hulp Bij Schulden is overgenomen uit dit referentiemodel (paragraaf 3.2).

Grondslagen voor een rechtmatige gegevensverwerking door partijen

In artikel 5 AVG zijn de beginselen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens opgenomen. Hierin is onder meer bepaald dat persoonsgegevens voor welbepaalde uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en vervolgens niet verder mogen worden verwerkt op een met die doeleinden onverenigbare wijze (lid 1 sub b).

In artikel 6 lid 1 AVG is aangegeven dat de verwerking alleen rechtmatig is als aan één van de in het artikel genoemde voorwaarden is voldaan.

De verzameling van de persoonsgegevens bij de melders heeft tot doel uitvoering te geven aan de tussen dienstverleners en betrokkenen gesloten dienstverleningsovereenkomsten. Tot die uitvoering hoort ook het in rekening brengen en incasseren van de betalingen die betrokkenen verschuldigd zijn in verband met de levering van die diensten.

Het melden van betalingsachterstanden door dienstverleners aan gemeenten, al dan niet via een apart meldpunt, is met het doel van de verwerking verenigbaar. Hierbij speelt wat hierover is vastgelegd in artikel 6 lid 4 AVG:

“Wanneer de verwerking voor een ander doel dan dat waarvoor de persoonsgegevens zijn verzameld niet berust op toestemming van de betrokkene of op een Unierechtelijke bepaling of een lidstaatrechtelijke bepaling die in een democratische samenleving een noodzakelijke en evenredige maatregel vormt ter waarborging van de in artikel 23, lid 1, bedoelde doelstellingen houdt de verwerkingsverantwoordelijke bij de beoordeling van de vraag of de verwerking voor een ander doel verenigbaar is met het doel waarvoor de persoonsgegevens aanvankelijk zijn verzameld onder meer rekening met:

- a) ieder verband tussen de doeleinden waarvoor de persoonsgegevens zijn verzameld, en de doeleinden van de voorgenomen verdere verwerking;*
- b) het kader waarin de persoonsgegevens zijn verzameld, met name wat de verhouding tussen de betrokkenen en de verwerkingsverantwoordelijke betreft;*
- c) de aard van de persoonsgegevens, met name of bijzondere categorieën van persoonsgegevens worden verwerkt, overeenkomstig artikel 9, en of persoonsgegevens over strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten worden verwerkt, overeenkomstig artikel 10;*
- d) de mogelijke gevolgen van de voorgenomen verdere verwerking voor de betrokkenen;*
- e) het bestaan van passende waarborgen, waaronder eventueel versleuteling of pseudonimisering.”*

De melding is op basis van deze bepaling met het oorspronkelijke doel verenigbaar omdat:

- de melding verband houdt verband met de oorspronkelijke doeleinden waar het gaat om het herstellen van het betaalritme;
- er geen afhankelijkheidsrelatie is in de verhouding tussen verantwoordelijke en betrokkene;
- er geen sprake is van bijzondere persoonsgegevens;
- de melding ook en wellicht vooral in het belang is van de betrokkene.

De verdere verwerking van de persoonsgegevens door het college is om dezelfde redenen als die van

¹ PBLQ Referentiemodel vroegsignalering schulden, rapport projectversie d.d. 10 november 2017

het melden van de gegevens met het oorspronkelijke doel verenigbaar.

Voor wat betreft de grondslag van de verwerking door het college van burgemeester en wethouders is het volgende van belang. De omschrijving van de doeleinden is specifiek gericht op schuldhulpverlening, een taak die met de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening is toegekend aan het college van burgemeester en wethouders. Omdat de verwerking gezien de doelomschrijving moet worden beschouwd als de uitoefening van een publiekrechtelijke taak van het college van burgemeester en wethouders komen er in beginsel twee voorwaarden als grondslag voor de verwerking in aanmerking, nl.:

sub c) de verwerking is noodzakelijk om te voldoen aan de wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust;

sub e) de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen.

Aangezien de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening geen verplichting bevat om de schuldhulpverlening op een bepaalde manier in te richten en dus evenmin verplichtingen bevat tot het inrichten van een proces voor vroegsignalering, biedt de voorwaarde sub c onvoldoende aanknopingspunten om als grondslag voor de gegevensverwerking te dienen.

De voorwaarde sub e biedt een grondslag voor de verwerking als aangetoond is dat de verwerking noodzakelijk is ter vervulling van een taak die in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen. Daarbij moet duidelijk zijn dat de gemeente vroegsignalering als een belangrijk onderdeel van haar schuldhulpverleningstaak beschouwt, blijkend uit het door de Raad vast te stellen plan dat richting geeft aan de integrale schuldhulpverlening aan haar inwoners. (Voor Leiderdorp en Leiden: Beleidsplan schuldhulpverlening Leiderdorp 2017-2020 respectievelijk Beleidsplan schuldhulpverlening Leiden 2017-2020).

Voor wat betreft de gegevensuitwisseling tussen zorgverzekeraars en gemeente bij betalingsachterstanden is artikel 7b.1 Regeling Zorgverzekering de wettelijke grondslag.

Additionele grondslagen voor gegevensverstrekking bij betalingsachterstanden zijn te vinden in Ministeriële Regelingen voor energie- en waterleveranciers.

Het voorgaande geldt voor nutsbedrijven en woningbouwcorporaties. Voor andere organisaties in het samenwerkingsverband geldt deze grondslag niet. Voor zover er geen andere grondslag voorhanden is, kan melding aan SHBS enkel plaatsvinden op basis van toestemming van betrokkene.

Organisaties, zoals SVB en SPL, zullen betrokkene informeren over de mogelijkheid tot schuldhulpverlening en over de mogelijkheid van een huisbezoek. Betrokken kan vervolgens instemmen met aanmelding voor een huisbezoek. Pas nadat toestemming is verkregen, zal de organisatie betrokkene aanmelden bij SHBS.